

Нелінійна модель показує, що рівнозначними джерелами інноваційної ідеї є як логіка технологічного розвитку, так і потенційний ринок. В принципі це свідчить про те, що створення інновацій можливо прямо, міняючи етап наукових досліджень, коли виникає ідея, опрацьовується концепція і потім слідує безпосередньо розробка. Це анітрохи не применшує значущості фундаментальних і прикладних досліджень, але до них звертаються по мірі виникнення труднощів на магістральному шляху, причому, швидше, в зворотному порядку; спочатку аналізуються результати прикладних досліджень, і якщо вони не дають відповіді на проблему, тоді проводяться фундаментальні [2].

Спираючись на наведені визначення можна зробити висновок про те, що ефективність системи управління конкурентоспроможністю буде залежати і визначатися динамікою зміни наступних показників: доля ринку, що її займає корпоративна група та ринкова вартість активів корпоративної групи. При цьому, розширення долі ринку та підвищення ринкової вартості корпоративної групи є ціллю, а всебічне використання управлінських синергій та нелінійних інновацій, що виникають при її функціонуванні – основним інструментом її досягнення.

Таким чином, основними напрямками підвищення ефективності системи управління конкурентоспроможністю крупної корпоративної групи будуть наступні:

1. Впровадження системи пошуку, ідентифікації та використання синергетичних ефектів на всіх рівнях управління.
2. Розробка системи підтримки і впровадження нелінійних інновацій.

Література

1. Кровяк А. Интеграция Польши и Украины в европейскую экономическую систему: Монография.- Донецкий нац. ун-т. – Донецк, 2006. – 239 с.
2. Нелинейная инновационная модель: не принять, значит проиграть / Человек и труд. – 2004. - № 5.

Власенко Валентин Анатолійович, к.е.н., доцент
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Україна

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ КРИЗОВИХ ПРОЦЕСІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Проблема побудови ефективного механізму управління розвитком господарської діяльності організацій та підприємств споживчої кооперації України є своєчасною у період системних трансформацій суспільства та окремих секторів національної економіки.

Теоретичні та прикладні основи дослідження особливостей функціонування організацій і підприємств системи споживчої кооперації

заклали дослідники: В. Апопій, С. Бабенко, М. Балін, С. Гелей, Г. Башнянин, А. Бернвальд, Я. Гончарук, І. Маркіна, В. Марцин, В. Смірнов, М. Туган-Барановський, А. Фрідман, О. Чаянов та ін. [1-2].

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування основних напрямів виходу з кризового стану і подальшого розвитку підприємств та організацій споживчої кооперації України.

Зауважимо, що підприємства і організації споживчої кооперації України, незалежно від територіальної ознаки і галузевої приналежності, продовжують адаптуватися до нових економічних умов господарської діяльності [3]. Значно вплинула на динаміку їх ефективного економічного розвитку світова фінансово-економічна криза кінця 2008 – початку 2009 років, існує імовірність розгортання другої хвилі світової економічної кризи, що почала набирати обертів на початку 2011 року в країнах Європейського Союзу і пов'язана із кризою платіжного балансу.

Керівництво кооперативних організацій і підприємств не може не насторожувати такі зміни у зовнішньому середовищі, що вимагає впровадження адекватних компенсаторних механізмів упередження і подолання наслідків кризових процесів. З цією метою нами було узагальнено основні напрями виходу з кризового стану і подальшого розвитку підприємств та організацій споживчої кооперації України у залежності від рівнів управління [4].

Таким чином, впровадження запропонованих заходів дозволить удосконалити діючі системи управління в окремих галузях кооперативного сектору національної економіки. Такі заходи дозволять сформувати адекватний умовам трансформації ринкової економіки організаційно-економічний механізм управління розвитком кооперативних організацій і підприємств.

Перспективними напрямками подальших наукових досліджень залишаються проблеми реформування основних галузей господарської діяльності системи споживчої кооперації України.

Література

1. Апопій, В. В. Споживча кооперація України : проблеми сучасного розвитку [Текст] / В. В. Апопій, С. Г. Бабенко, Г. І. Башнянін, Л. К. Бесчасний, О. Д. Вовчак. – Кн. 1. – Львів : Коопосвіта, 1999. – 366 с.
2. Бабенко, С. Г. Трансформація кооперативних систем у перехідній економіці : [монографія] [Текст] / С. Г. Бабенко. – К. : Видавництво „Наукова думка”, 2003. – 332 с.
3. Стратегія розвитку споживчої кооперації України (2004-2015 рр.) [Текст] / кер. авт. колек. С. Г. Бабенко. – К. : Укоопспілка, 2004. – 62 с.
4. Шимановська-Діанич, Л. М. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств та організацій споживчої кооперації України : теорія і практика : [монографія] [Текст] / Л. М. Шимановська-Діанич, В. А. Власенко. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2010. – 341 с.

ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ПІДХОДИ ТА СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ

За сучасних умов функціонування вітчизняних підприємств їх найважливішою конкурентною перевагою стає здатність швидко розвиватися з метою забезпечення конкурентоспроможності, що базується на довгострокових конкурентних перевагах. Тому головною проблемою, що постає перед традиційними ієрархічними підприємствами з усталеними функціями й кваліфікаційними вимогами до працівників, є забезпечення стійких конкурентних переваг. Як окреме, найбільш важливе джерело відмінних здібностей і конкурентних переваг підприємства, можуть розглядатися його знання, які в сучасній економічній системі є важелем, що здатний забезпечити довгостроковий успіх на новому етапі конкурентної боротьби.

Суттєвим обмежувальним чинником на шляху до впровадження дієвих механізмів управління знаннями стає фінансовий стан вітчизняних підприємств. За результатами аналізу стану управління знаннями на промислових підприємствах Львівської та Луганської областей встановлено, що керівництво та провідні фахівці підприємств усвідомлюють роль знань як ключового ресурсу підприємства, а здатність до ефективного управління знаннями розглядають як найважливіший спосіб створення конкурентної переваги. Особливої значущості за сучасних умов функціонування вітчизняних підприємств набуває інформаційна складова управління знаннями, яка, передусім, передбачає формування систем інформаційного забезпечення цього процесу та створення передумов для впровадження в діяльність підприємств інформаційних технологій.

Ефективне управління знаннями вітчизняних підприємств передбачає врахування низки аспектів, до яких в роботі віднесено: проблеми, що обумовлюють необхідність УЗ підприємств; особливості УЗ вітчизняних підприємств; завдання, що виникають в процесі УЗ; принципи та функції управління знаннями; передумови ефективного управління знаннями; основні напрями удосконалення процесу УЗ вітчизняних підприємств. Визначені аспекти становлять методологічний базис реалізації процесу управління знаннями вітчизняних підприємств. Обґрунтовано, що найбільшій уваги потребує розв'язання проблем, пов'язаних із формуванням дієвих механізмів інформаційного забезпечення управління знаннями вітчизняних підприємств та створенням належних організаційних умов для здійснення цього процесу, зумовлюють необхідність розробки питань щодо організаційно-інформаційної підтримки процесу УЗ.

Найважливішою умовою для ефективного управління знаннями підприємства є їх структуризація, яка перш за все передбачає вибір критеріїв, відповідно до яких здійснюватиметься управління знаннями і їх використання.